

ligere Tid, hvorledes Inflationen virker. I Stedet for brugte man stadig det Argument: Der er Penge nok i Statskassen, og ve den Opposition, der ikke stemte i med i Koret: Der er Penge nok i Statskassen. Derved faar vi den voksende Inflation, saa at vi i det sidste Aar, vi havde den forrige Regering, kom til en Seddelforøgelse af 112 Mill. Kr.; man var da oppe paa saadant noget som 540 Mill. Kr. i Sedler. Saa har jeg staaet overfor, at man har sagt, at Stigningen til de 600 Mill. Kr., som jeg nævnte før — eller 604 Mill. Kr., det er det højeste Tal, jeg har set, jeg ved ikke, om det paa et enkelt Tidspunkt maaske kan have været endnu højere —, er kommet, efter at Ministeriet Neergaard var tiltraadt, og det er rigtigt. Men saa bebrejder uforstaaende Folk Ministeriet Neergaard dette og siger: Ser I, man er altsaa blevet ved med at trykke flere og flere Sedler. Der vil jeg sige, at andet var ikke at vente af den Grund, at Seddelmængdens Stigning fremkommer ved de økonomiske Krav, som voksede og voksede, indtil den Dag, da Ministeriet Zahle forsvandt, og for øvrigt ogsaa voksede derefter. Der skal selvfølgelig Aaringer til Afviklingen af de forskellige Forretninger, som er løbende paa de Veksler, man har udstedt. Sagerne er ikke afgjort, fordi Ministeriet Zahle er afgaaet; det er soleklart, at de vil blive ved at løbe videre, og saaledes naar vi Toppunktet omtrent ved Efteraarstide 1920, altsaa sagt med et rundt Tal et halvt Aarstid, efter at Ministeriet Neergaard er tiltraadt. Det er det, man uhyre overfladisk søger at lægge Skylden for over paa Ministeriet Neergaard. Det kan man selvfølgelig ikke gøre. Nu er der gaaet halvandet Aar, og nu vil jeg dog bede ærede Medlemmer om at se lidt paa de tidligere Tidens Tal, og se, om Seddelinflationen vedvarer; at den skulde kunne bringes til Ophør straks, er der vel intet fornuftigt Menneske, der i Virkeligheden har kunnet tænke sig Muligheden af. Jeg nævnte før, at den aarlige Tilvækst var under Højkonjunkturen i den tidligere Regerings sidste 3 Aar, for Aaret 1917—18 en Tilvækst af 76 Millioner, i 1918—19 en Tilvækst af 64 Millioner og i 1919—20 112 Millioner. Det eneste Aar, som der senere er aflagt Regnskab for, det Regnskab, som er omdelt til ærede Medlemmer nu efter Samlingens Begyndelse, er Aaret 1920—21, og der viser det sig, at der pr. Regnskabsaarets Slutning er en Nedgang af 59 Mill. Kr. Det er

rigtigt nok, at Toppunktet naaedes, efter at Ministeriet Neergaard var tiltraadt, endda nogle Maaneder efter at det var tiltraadt, men lige saa uomtvisteligt er det, at Vendepunktet er naaet, og jeg haaber, det skal kunne holdes, skønt det er selvfølgelig ikke dermed sagt, at Toppunktet af Krisen er forbi. Men det ses, at den Seddelinflation, som havde sin stadige Vækst, indtil ca. 1/2 Aar efter at Ministeriet Neergaard tiltraadte, er vendt nu, saaledes at Slutningsregnskabet viser, at der er inddraget 59 Mill. Kr. Det er, som sagt, muligt, at Konjunkturerne kan bringe Seddelmængden op igen — Konjunkturerne kan ogsaa bringe den ned —, men jeg hilser med Glæde den Vending, der er foregaaet, efter at Ministeriet Zahle i sit sidste Regeringsaar havde en Tilvækst af 112 Mill. Kr., saaledes at vi nu i Ministeriet Neergaards andet Aar ser en Nedgang af 59 Mill. Kr.

Jeg kan derfor aldeles ikke indrømme Berettigelsen af en almindelig økonomisk Kritik overfor Ministeriet Neergaards Styrelse. Dersom nogen havde sagt til mig paa Forhaand, at Seddelmængden vilde være bragt ned med et rundt Tal med 50 Mill. Kr. i det første Aar under den nye Regering, vilde jeg vel have hilst denne Forudsigelse med Glæde; men jeg vilde have stillet mig noget skeptisk overfor, om det var muligt at gøre det paa 1 Aar eller 1 1/2 Aar. Om det nu holder alt sammen, kan man ikke vide, men jeg haaber, at det vil holde, hvis der da bliver Fred og Ro i Europa, og jeg haaber da, Bevægelsen kan fortsættes i modsat Retning af den, som vi var inde i før, hvor Seddelmængden stadig steg fra Dag til Dag, og hvor Folk derfor troede, at de blev velhavende. Enhver Butiksdreng, der havde en nogenlunde god Idé, kunde laane i Bankerne og faa den realiseret, ligegyldig hvor stor en Kapital der var Tale om. Nu er det ikke saadan mere, nu er det ikke nær saa nemt at faa Penge til Laans i en Bank, og man hører undertiden Folk sige: Det er for stramme Tider; der er jo Penge nok, hvorfor vil Bankerne ikke laane dem ud? Det er saamænd ikke Bankernes Skyld, men det er Laantagerne, som ikke alle yder den Sikkerhed, som de gjorde i gamle Dage, og jeg vil sige, at jeg er Bankerne uhyre taknemmelig for, at de har strammet Laanebetingelserne, saa at Folk kan lære at forstaa, at de rige Aar med de mange Penge ikke kan vare ved. Det kan være smerteligt, og det kommer til at gaa ud over baade retfærdige og